

Konokono

Kiss Eszter

Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Kommunikációs és művészeti kar

BKF AMI Kézműves szak I. évf.

Rejka Erika DLA, Keramikus, Főiskolai docens

Az OMDK pályamunkám a Konokono nevet kapta, melynek jelentése csigaház. Ezzel is utalva a formaiságára, spirális szerkezetére. A kiindulási alapot egy formatan feladat adta, mely során papírral kellett foglalkoznom és az egymás után sorolt elemeket és az összekapcsolásukat saját anyagukból kellett megoldani, ragasztás és más egyéb eszközök felhasználása nélkül. Így a papírplasztikának önhordóvá kellett válnia.

A pályamunkám egy ékszercsalád, amely 4 darabból épül fel. Ezt a témakört találtam olyan területnek, amelyben a feladat során megtapasztaltakat egy használati funkcióval tudom párosítani egy tárgycsaládon belül. Az ékszercsaládon keresztül egyféle fejlődési sort kívánok végigvinni, mely a hétköznapiaktól az autonómig ível. Így célom egy kollekció melynek elemei egy nyakláncból, két karkötőből, és egy testobjektből áll. Mivel anyagából adódóan érzékenyek ezért kifejezetten alkalmi ékszerek készülnek. Hétköznapi használatra ebben a formában nem felelnek meg. A formai sokféleség és a mobilitás, a kapcsolódási pont és a szerkezet flexibilitásának köszönhető, nagy formai gazdagsággal és lehetőségekkel bír, ami egy ékszercsalád esetében maximálisan kihasználható. Az összeépítés rendszere miatt a tárgyak önmagukba mobilak, változatosak, mozgás során különböző mozgásokra képesek, és visszaállnak eredeti formájukba, mely segíti az említett funkciókat, illetve nem kell megbontani az ékszert ahhoz, hogy felvehető legyen.

Szerkezet Kísérlet
Anyag: Fotókarton
Fotós: Végh Dávid
Méret: 20x21x35

I. Inspirációk

Olyan művészeket kerestem, akik kifejezetten papírral dolgoznak az ékszerek készítése során. Ugyanabból az anyagból kialakított csomópontokkal rögzítik, vagy idegen anyag és papír segítségével illesztik össze. Sokszor pedig egy elem sorolásából jön létre az ékszer. Ilyen Nel Linssen (<http://www.nellinssen.nl/index.html>), Lucie Houdkova(<http://www.luciehoudkova.com/>) és Gera Noémi(<http://www.geranoemi.com/>).

II. Szerkezeti kísérletek:

Szerkezeti kísérleteket folytattam. A kivitelezéshez papírt használtam a jól formálhatósága miatt és az alapelem csomópontjainál a tapadás is segíti a kapcsolódást. Az ívelt alapelem kidolgozásához nyomtatópapírt használtam, de a fotókarton bizonyult a leghatékonyabbnak, mert elég kemény és jól tartja a formáját. A tervezés első szakaszában csak egy kapcsolódási pontot alakítottam ki és egymásba csúsztatással építettem a formát, de ez csupán vékony és könnyű papírnál volt tartós, a kartonnál már nem.

Először A4-es papírból lemodelleztem az alapelemet és megpróbáltam különböző módon összerakni. A papírt 2 cm széles csíkokra vágtam és ezeknek mind két végén bemetszettem. Aztán a szemben lévő részekkel összefűztem és behajtottam a végeit annyira, hogy összetartsa az így kapott kör alakú formát. Ezzel az első illesztési pontot is létrehoztam. Miután tudtam, hogy ennél az alapelemnél maradok más fajta papírokat is kipróbáltam a feladathoz. A fotókarton bizonyult a legjobban használhatónak, mert eléggé kemény, de kellőképpen formálható. Először ugyan olyan méretben használtam, ahogy az első próbálkozásnál is, ugyan úgy illesztettem össze, csak most még az alapelem oldalát is bevágtam, hogy az illesztési pontból visszahajtott részt abba akasszam, így biztosabb tartást adjon. Először olyanra alakítottam, mint egy Bajonettzár. Ennek köszönhetően elég stabil lett és hosszan tudtam sorolni az elemet, de azzal a problémával kerültem szembe, hogy egy oldalra tartott csak erősen, ha széthúztam az ellentétes irányba, akkor szétcsúszott. A megoldást a T alakú bevágás jelentette. Így két illesztési pontom lett és egyik irányba se esik szét a forma. Ezek segítségével hosszan építhető és formát tudok változtatni az arányok alakításával.

Csomópont Kísérlet
Anyag: Fotókarton
Fotó: Végh Dávid
Méret: 16x11x15

Anyag: Fotókarton
Fotó: Végh Dávid
Méret: 20x21x35

III. Formai kihívások:

A kollekció darabjainak egy ívet kell felölelnie, melyhez mindenképpen egy biztos szerkezetet kellett kikísérleteznem, mellyel biztosítani tudtam a különböző formai variációk kipróbálását. Az előzőekben bemutatott szerkezeti problémák megoldása után már bátran tervezhettem a különböző formákat. Mivel a kollekció ugyanazon a szerkezeti összeillesztésen alapszanak, így a különböző arányváltások, léptékváltások látványos változásokat indíthatnak el.

A nyakláncnál a tapadás kihasználása különösen fontos, mert rövid elemekből épül fel és ezek egymás után összeépítve fordulnak el egymás után. A szerkezetből adódó rugalmasság miatt nem szükséges plusz elem beépítésére, így a lánc a felvételnél annyira képes kitágulni, hogy nincs szükség külön záródásra. Ennek a tárgynak az alapeleme a legkisebb, amivel még úgy tudtam dolgozni, hogy az összeillesztés ne okozzon problémát, vagy ne sérüljön a papír.

A testobjekt nem csak anyagából, méretéből adódóan is alkalmi. Plasztikusabb, kifejezetten szoborszerű ékszer. Ez volt a maximális méret, amivel dolgoztam. Sok formát képes felvenni, mozgás esetén is visszaáll az eredeti pozíciójába, ami nekem fontos szempont volt az összes ékszer tervezése során. A mérete, ami a különlegessége, a gyengesége is egyben, mert a karton nem elég erős ahhoz, hogy megtartsa egy ekkora formát.

A karkötőkből két félért készítettem. Az első kísérlet egy rövidebb fajta volt. Úgy alakítottam, hogy a kézfej beleférjen. Minél hosszabban sorolom annál többféle ritmus alakul ki. Az első esetében csak egy nagyobb íves felület jött létre. A rövid karkötőt, már miután elkészült szerettem volna tovább fejleszteni. Elkészítettem egy hosszabb, nagyobb elemekből álló változatát. Ennél az alapelemet is változtattam formailag, az íves részén kiszélesítettem. Ez olyan ékszer lett, ami a rugalmasságának köszönhetően a test különböző pontjain viselhető. Olyan helyen is, mint például a könyök, ahol fontos, hogy a mozgást kövesse, és ne akadályozza. A szerkezet a kar behajlításakor követi az irányt, egyik oldalán besűrűsödik a másikon pedig ritkább lesz, majd visszanyeri eredeti formáját.

A továbbiakban szeretném elkészíteni és fejleszteni a már meglévő ékszereket és legalább még egy darabbal bővíteni a kollekciót. A papírnál erősebb és tartósabb, de hasonló tulajdonságokkal bíró anyagokból fogom kivitelezni az ékszereket. Ilyen a műanyag is, amivel mindenképpen szeretnék dolgozni, mert monokróm és színekkel folytatott kísérletet is lehetővé tesz. Az átlátszó fólia pedig megmutatná az anyag szerkezetét a rétegek áttetszősége miatt. A színes fóliák pedig a rétegződéseknél és hajtásoknál több színátmeneteket eredményezhet, ami még különlegesebb megjelenést kölcsönözne az ékszereknek. Tervezek dolgozni még opál fóliával, az előzőekhez hasonló tulajdonságai miatt és érdekesebb felületéből adódóan érdekesnek találom. Ezen kívül érdekel a dekorgumi mint kivitelezési anyag könnyedsége és puhasága miatt, mely még kényelmesebbé és hordhatóvá tenné a különböző darabokat. Itt az anyagvastagsággal is kísérleteznék. Ami egyrészt problémákat vet fel, de másrészt új lehetőségeket is ad. Ezen kívül vetexel és egyéb alternatív anyagokkal is

szeretnék foglalkozni. Az anyagbeli változtatásokon kívül a kapcsolódási pontokat is továbbfejleszttem amennyiben az így készülő formák megkövetelik, például még erősebb, vagy látványosabb kapcsolódást.